

Türkiye ekonomisi 2014'ün son çeyreğinde 1.6, yılın tamamında **yüzde 2.9** büyüme kaydetmiştir. Orta Vadeli Program'da büyüme hedefi ilk başta yüzde 4 olarak belirlenmiş, daha sonra ise 3.3 olarak revize edilmişti. 2015 başı itibarıyla 2014 büyüme beklentileri 2.6-2.7 arasında idi. Açıklanan rakam, beklentilerin üstünde olmakla beraber, üzerinde tartışılması gereken en önemli konu 2015 yılı ilk çeyreğine ait ihracat rakamlarıdır.

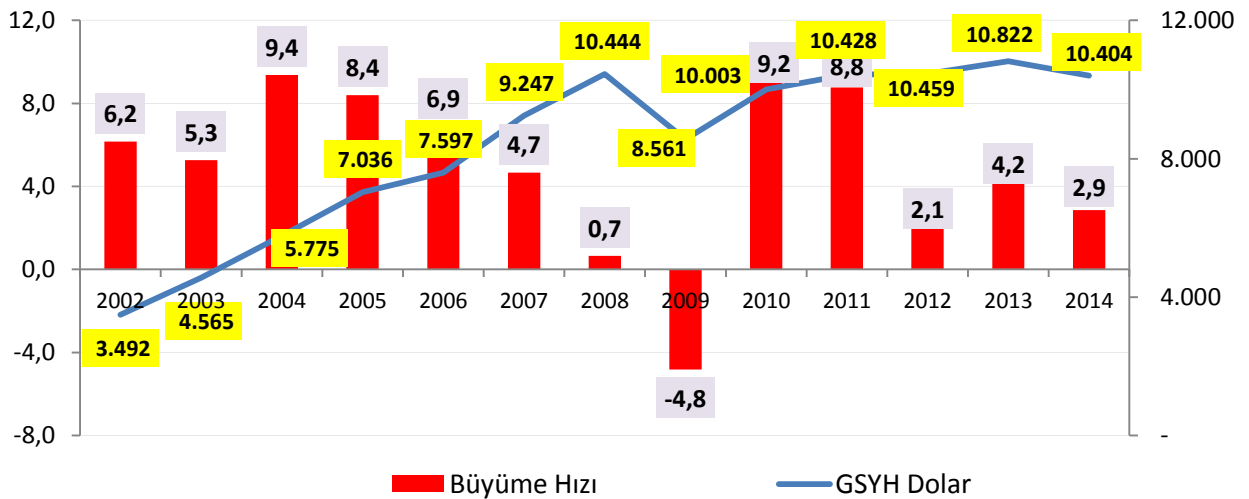
Büyüme rakamlarına genel olarak bakılacak olursa;

1960'dan bu yana gerçekleşen büyüme oranımız ortalama **yüzde 4.5** civarında olmuştur. **2002-2008 yılları arasında** bu oran **yüzde 5.9** ortalamasını yakalamış iken **2009 yılındaki** dünya genelinde yaşanan ekonomik sıkıntılar Türkiye'de de hissedilmiş ve yüzde **4.8'lik bir küçülme** gerçekleşmiştir.

2010-2011 döneminde; 2010 (**9.2**) ve 2011 (**8.8**) yıllarındaki büyüme rakamlarının etkisi ile ortalama yüzde 9.0 büyüme oranı yakalanmıştır.

2012-2014 döneminde ise ortalama büyüme oranımız yüzde **3.1** olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla 2012-2014 dönemi, son 12 yıllık süreç incelendiğinde büyümenin düşük olduğu bir dönem olarak ortaya çıkmıştır.

2014 yılında AB-28 ülkeleri yüzde 1.3, Avro Bölgesi ülkeleri yüzde 0.9 ve Latin Amerika ülkeleri yüzde 1.3 büyürken, Türkiye'nin büyüme rakamı bir başarı olarak görülebilir, ancak yeterli değildir.

Kişi başına gayri safi yurtiçi hâsıla değeri 2013 yılında cari fiyatlarla 20 bin 607 TL, **2014 yılında 22 bin 753 TL** olmuştur. Kişi başı GSYH değeri 2013 yılında 10 bin 822 ABD doları iken **2014 yılında ise 10 bin 404 ABD doları** olarak hesaplanmıştır.

Büyüme oranları ile aynı ölçüde değerlendirildiğinde GSYH değeri;

1960'dan bu yana ortalama **3 bin 177 ABD dolar** olarak gerçekleşmiştir. 2002 yılında kişi başına 3 bin 492 dolar olan GSYH, **2008 yılında tavan değerine ulaşmış** ve **10 bin 444 dolar** olarak gerçekleşmiştir. **2009'daki** küçülme GSYH değerlerine de yansımış ve **8 bin 561 dolara** inmiştir. **2010-2014** yılları arasında ise **10 bin 3 dolar** ile **10 bin 822 dolar** arasında gerçekleşen GSYH, 11 bin bandını bir türlü aşamamıştır.

Veriler arasında, dönemsel bakışlar farklı olsa da gerçek ortadadır. Türkiye'nin büyüme rakamlarının yüzde 4-5 üzerine çıkması ve GSYH'nın 12-13 bin dolarlar seviyesini acil olarak geçmesi lazımdır.

2014 yılı, ekonomik büyümenin negatif yönlü etkilerle karşılaştığı bir yıl olmuştur. Bilindiği gibi Merkez Bankası sıkı bir para politikası izlemiş ve yılın tamamına yakınında bir tasarruf politikası takip edilmiştir. 2013 yılında, Gezi Olaylarıyla başlayan ve 17-25 Aralık Operasyonları ile devam eden gelişmelere rağmen Türkiye ekonomisi, 2014 yılının ilk çeyreğinde de %4,8 büyümüş ve OECD ülkeleri arasında 1. çeyrekte en çok büyüyen ülke olmuştur. Ardından 2. ve 3. çeyrekte de, %2,2 ve %1,7 büyümüş ve bu büyüme rakamları piyasa beklentilerinin altında kalmıştır.

2014 yılındaki **2.9 büyümenin en büyük dinamiklerinden birisi** ihracat artışı ve ithalat azalması ile sağlanan **net ihracattır**. Bununla birlikte, yatırımların katkısı ise 2014 yılında negatif yönde olmuştur.

2002 ile başlayan ve 2008'deki kriz ile bir sekteye uğrayan büyümedeki ivme, 2014 yılında döviz kurlarının desteğiyle ihracat artışı ve kamu kurumlarındaki tasarruf tedbirleri sayesinde bir düşüş olmadan kendisini kurtarmıştır. Düşük büyüme ve zayıf iç talep yüzünden ithalat düşmüş, bu sayede de net ihracatın büyümeye pozitif yönde katkısı olmuştur.

2015 yılı Mart ayı sonu itibarıyla ihracat rakamlarına bakıldığında da farklı bir durum görülmektedir. Parite etkisi ile dünya ticaretinde dolar bazında yaşanan daralmanın da etkili olduğu ihracat rakamlarındaki düşüş sonucu, yılsonu tahminler dünya ticaretinin yüzde 4-5 gerileyebileceği şeklinde olmaktadır.

TİM verilerine göre Mart ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde **13,4** gerileyerek **11 milyar 229 milyon dolar** olmuştur. Yılın ilk çeyreğinde toplam ihracat **yüzde 6,8 gerileme** ile **35 milyar 816 milyon dolar** olarak gerçekleşti. Son 12 aylık ihracat ise geçen yılın aynı dönemine göre değişmeyerek 153 milyar 309 milyon dolar oldu.

Dünyadaki birçok ülkenin Ocak ayı kesinleşen ihracat rakamları açıklanmıştır. İtalya'nın ihracatı Ocak ayında yüzde 18.2 düşmüş, yine Almanya'nın ihracatı yüzde 15, İngiltere'nin yüzde 20.5, İspanya'nın yüzde 21.3, Brezilya'nın yüzde 14.5, Hindistan'ın yüzde 11.2, Rusya'nın yüzde 30.5 gerilemiştir. En düşük gerileyen Çin'in ihracatı dahi yüzde 3,3 oranında azalmıştır. **70 büyük ülkenin**

Ocak ayı verilerine göre **ihracattaki ortalama düşüş oranı yüzde 8.5** olmuştur.

Açıklanan 2014 yılı büyüme rakamları ve 2015 yılı ilk üç ayına ait ihracat verileri incelendiğinde; dünya ticaretindeki daralmadan Türkiye'nin etkilenme oranının daha az olduğu, AB'deki pazar payının arttığı görülebilmektedir. Fakat Türkiye'nin ve Konya'nın vasat büyüme oranlarından bir an önce silkelenerek şaha kalkması, ihracat rakamlarını artırarak yeni pazarlar ile birlikte 2023 hedefleri doğrultusunda bütün ekonomik verilerinin artış trendine girmesi lazımdır.

Konya Ticaret Odası olarak, 15 milyar dolar ihracat hedefini sürekli sıcak tutmaya çalışan Konya iş âleminin ihracatını artırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilmeye devam etmekteyiz.

Yakın zamanda duyurusu da yapılan ve üyelerimizin ürün ve hizmetlerini en doğru şekilde tanıtabilecekleri, müşterilerinin her an ulaşabilecekleri bir bilgi kaynağı olan İhracatçı Firma Rehberi'miz aktif olarak hizmete girdi. Rehber ile yurt dışında bulunan ithalatçı firmalar ilimizde faaliyet gösteren imalat ve ihracat yapan üyelerimize ulaşabilecekler. Rehber kaydolun üyelerimizin bilgileri farklı dillere çevrilerek yurt dışında bulunan Ticaret Müşavirliklerimiz, Büyükelçiliklerimiz, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Meslek Kuruluşlarına ulaştırılıp tanıtımı yapılacaktır. Tamamen ücretsiz olan bu uygulamamızdan faydalanmak için firma bilgilerinizi ve ürünlerinizi İhracatçı Firma Rehberi'ne eklemelerini yararlarına olacak.

Yine Konyamızın ve Ülkemizin ihracat hedefleri doğrultusunda, ihracatçılarımızın bir taraftan ekonomik büyümeyi takip ederken, diğer taraftan da ihracat yaptığımız ve hızla büyüyen ekonomilerdeki fırsatları mercek altına almaları gerektiğini düşünüyoruz. Bu minvalde, Konya iş âleminin yeni pazar arayışına çözüm olması amacıyla "**Kurumsal Değerlendirme Ve Boşluk Analizi İle Öncelikli Sektörlerde Hedef Pazar Seçimi Ve Araştırması**"na başlıyoruz. 8 farklı sektörde yapılacak araştırmada, anket çalışmaları, sektörlere yönelik odak grup toplantıları, ülke analizleri, sektörel raporlamalar olacak. Çalışma neticesinde "İhracat rakamlarını nasıl artırabiliriz, nerelere ürün satabiliriz veya hangi ürünü hangi ülkeye ihraç edebiliriz?" sorularına cevap bulunacak ve üyelerimize bir "**Altın Rehber**" sunmuş olacağız.

Türkiye'nin 21 çeyrektir bir büyüme çizgisinde olduğu gerçeği ortadadır. Fakat 500 milyar dolar ihracat hedefleyen bir Türkiye, 15 milyar dolar ihracat isteyen bir Konya için bu veriler yeterli değildir.

Başbakanımız tarafından 2 Nisan'da açıklanan 11 maddelik **istihdam, yatırım ve üretim destek paketi**, 2015 büyüme ve ihracat hedeflerimize katkı sağlayacaktır. Paket ile İŞKUR'dan iş gücü desteği sağlanacak ve işverenin kursiyerler için yaptığı maliyet vergi matrahından düşülecektir. Kursiyerler aynı iş kolunda işe alınırsa imalat sanayinde 3.5 yıl, diğer sanayi kollarında 1.5 yıllık SGK primi İŞKUR tarafından ödenecek. 4 yıllık destek sağlanacak.

2015-2016 yatırım harcamalarında, teşvikte ikinci bölgede Konyamızda yüzde 55 vergi indirimi uygulanacaktır. Ayrıca “İleri teknoloji” yatırımı yapan her firma 5. bölge teşvikinden faydalanabilecek. Yeni yatırımcıya destek ve vergi indirimi ikinci bölgede yüzde 20'e çıkartılacak ve AR-GE ile tasarıma daha fazla destek sağlanacaktır. İmalatçı kadın girişimcilere ve Kobilere verilecek destek arttırılacak, KOBİ'lere teminat kolaylığı sağlanacaktır.

Konya Ticaret Odası olarak 2014 yılında yaptığımız ve ilgili bakanlıklarla da paylaştığımız çalışmada; vadeli ithalatta uygulanan KKDF oranının 2011 yılında yüzde 3'ten yüzde 6'a çıkarıldığını, bunun ithalat-ihracat ile meşgul olan firmalara büyük yük getirdiğini, ithalatın finansmanında uzun vadeli çözümlerin daha fazla kullanılabilir hale getirildiğini ifade etmiştik. Sorunun çözümü olarak da KKDF'nin, ithalatı kontrol altında tutan dış ticaret politika aracı olarak görülmesi ve oranın 0 değerine indirilmesi gerektiğini belirtmiştik.

Başbakanımız tarafından açıklanan son pakette, özkaynak kullanımına vergi kolaylığı getirilerek şirketlerin borç yerine öz kaynak kullanmalarının özendirileceği ve vadeli ithalatta KKDF oranının yüzde 6'dan 0'a indirileceği ifade edilmektedir. Konya ithalat-ihracat firmalarının sıkıntı çektiği ve Odamız tarafından da ilgili makamlara iletilen KKDF kesintisi hakkında yapılan düzenleme, Konya iş âleminin bir nebze daha rahatlamasına yola açacaktır.